

Sembla que se paraula *Xacra* pod venir de *Xacota*, fer broma, fer riure; o també com mos han dit altres, *Xacra* es una taca, una petena.

A se *Xacra*, la cantan al menos, tres, fent així una glosa; emperò, també het poren pendre hi part, quatre o cinc. S'asunto es que tots s'quesquin aquest orde; es primer fa *dos mots*, dos versos de set síl·labes, repetint-los cantant i es segon, terç i damés, fan els dos seus, consonats amb es dos primers, acabant se poesia.

Llevores comença es qui es segón, seguint es tercer, quart, etc., fins an es primer que l'acaba, i així sucesivament fins que tots an comenzat i acabat se poesia, i a tot aquest conjunt de versos anomenan una *Rodada de Xacra*.

S'asunto es de lo primer que lis passa per es cap, puis que no se'n determina un, sino, que es qui comença l'ira al vol una ideia, encara que disberetada, o una pregunta impertinentia, com un qui tirà una pedra, i els damés l'han de seguir desarollant be o malament, lo que moltes de vegades a un el sorprenden i la cama de confi i allò diuen, que encara fal mes *Xacia*.

De *Xacra* escrita hengú n'ha vista cap, diuen es glosadors, per assò volèm publicar alguns trossos que recordant-sé de memoria mos va dir es nostre amic i poeta: (1):

1.— «De dins es gep'd En Baleo?

2.— «Un moix per dues espines

es va deixá teu un peu;

3.— «I un ca per un tros de seu

va rodà dues marines».

Posaré un altre tros de *Xacra* amb es nom des qui la cantaven:

1.— «Com jo vos mir a tots tres,

tots tres fels cara de nyico; (3)

2.— Tu qui no't contes per res,

trop que le fas de borricó; (4)

3.— Jo conforme estic entès,

aquesta t' haduit a pico; (5)

4.— An damés que ho deim tots tres,

i llevó ho diu en *Xec Rito*. (6)

Un altre part de *Xacra* posaré qui també es recorda des qui la tèren:

1.— «Germans an es cap des nas

n'ha sortit una berruga; (7)

2.— Tu vols fe's bellertiga

emperò no seràs capás; (8)

3.— Si te convid de llampuga

ja supós que no' voldràs; (9)

4.— I En Bep Roig canta de nos

i nengú hi ha que li pugas. (10)

(1) En Toni de Torret com l'anomenaven. Antoni Sintes de sa Torre del Torret se Tafae, molt xistós i agud en so glosar, morí el 5 de maig de 1928.

(2) En Baleo, mos va dir que era un corbo qui havia anat a robar gallines i havia pres part en se glosada i li van sostreure es fet.

(3) Diven fer cara de nyico, a fer cara, lleixà, puis, que es diu des porcelluts. Aquest dos versos son fets d'En Juan s' Hortal vell.

(4) Fets per En Llorens, Caraboné, Baleo.

(5) Fets per En Joan des Forn.

(6) Aquets dos mol darrer, fets per En Bep Roig anomena En Xec Rito, qui accompagnava se *Xacra* am se guitarra, sonant ses *Porgueres* ab ma plena, fent no mes que es rac-e-rac, antic.

(7) Feta per En Joan s' Hortal vell.

(8) Per en Toni de Torret.

(9) Per en Bep Roig.

(10) Per en Joan Gomileta.

Avui, aquest nombre, ja ha desaparegut com d'altres coses antigues; s'ha deixat anar totalment; emperò, van arribar a temps per poder-le cantar i recullir-ne, tant se música com diversos versos de *Xacra*, que recordava un bon poema, fent un se part a favor o explicativa i saltejant-se contra, durant dues o tres hores en dues o tres tardes, i a les final resultava un poc cançó que cridaven i convidaven i que se gent, que sapiguem, se n'hagi ocupat gents amica i que avui ab molta dificultat se trobaria per haver-se casi perdut.

Era una costum antiga que s'observava en les glosades, es tenir que cantar una *Rodada de Xacra*, es glosadors d'ofici i colquevol que cridaven i convidaven i que se gent, que sapiguem, se n'hagi ocupat gents amica i que avui ab molta dificultat se trobaria per haver-se casi perdut.

— I que es se *Xacra*?

Ho tenim un poc mal de fer poder contestar,

aquesta pregunta, emperò diré lo que mos

tenim dit glosadors vells an e qui ho hem demenat.

Se *Xacra* es un parell de versos (pareados) que

du cantant cada glosador, tirant-sé en cara per

fer riure, per fer una bullia, un indirecte o un

defecte o sols una pregunta.

— Colligent fragmenta... ne pereant.

Costums del temps vell

SE XACRA

Una de les coses interessants de se vida del temps vell i que se cantava com a final de vells, en totes les Glosades menorquines, era

la *Xacra*.

Avui, aquest nombre, ja ha desaparegut com

d'altres coses antigues; s'ha deixat anar total-

ment; emperò, van arribar a temps per poder-le

cantar i recullir-ne, tant se música com di-

versos de *Xacra*, que recordava un bon

poema, fent un se part a favor o explicativa i sal-

tejant-se contra, durant dues o tres hores en dues o

tres tardes, i a les final resultava un poc cançó

que cridaven i convidaven i que se gent, que sapiguem, se n'hagi ocupat gents amica i que avui ab molta dificultat se trobaria per haver-se casi perdut.

— I que es se *Xacra*?

Ho tenim un poc mal de fer poder contestar,

aquesta pregunta, emperò diré lo que mos

tenim dit glosadors vells an e qui ho hem demenat.

Se *Xacra* es un parell de versos (pareados) que

du cantant cada glosador, tirant-sé en cara per

fer riure, per fer una bullia, un indirecte o un

defecte o sols una pregunta.

— Colligent fragmenta... ne pereant.

COSTUMS DE LA TERRA

L. LAFUENTE VANRELL

COLECCIONES DE LA TERRA

RAYMOND BONET

FRANCISCO GARCIA

CONSUMOS COTIZADOS

TIPOS DE LA TERRA

TIPOS DE LA TERRA